

Zij deed tot de predikanten H. Danhof en H. Hoeksema een vermaning uitgaan.
Zij drong er bij professoren en predikanten op aan het leerstuk van de algemeene genade in nadere studie te nemen en te bespreken in prediking, lezing en geschrift.

Het is geen wonder, dat men hier in Nederland op menig punt toelichting wenscht.

Natuurlijk zijn de besluiten der Synode van Kalamazoo in groote trekken wel duidelijk, maar een inzicht in den samenhang ontbreekt vaak.

Laat ik mogen beginnen met de herinnering aan het spreekwoord, dat de kritiek wel gemakkelijk is, maar de kunst moeilijk.

Tijdens mijn verblijf in Amerika heb ik mij dit steeds voor oogen gehouden en mij niet laten verlokken tot uitspraken, welke een kritische houding jegens de Synodale besluiten voet zouden geven.

Om dezelfde reden heb ik er totnogtoe in ons blad over gezwezen.

Nu echter de Synodale besluiten tastbare uitwerking hebben gehad, kan het stilzwijgen er over verbroken.

Op den gang van zaken kan spreken nu toch weinig of geen invloed meer hebben.

Daarenboven, al is het onzen Amerikaanschen lezers niet verboden om er kennis van te nemen, zoo zijn deze artikelen toch speciaal voor Nederlandsche belangstellenden.

De Synode stond voor een uiterst delikaat en moeilijk geval.

Daarmede dient bij de beoordeeling van die besluiten rekening te worden gehouden.

Maar het is misschien wel goed om het Synodale stuk eens heel nuchter te lezen, bekeken door een Hollandschen kerkrechtelijken bril en daarna pas de omstandigheden te laten gelden.

Welnu, bij zulk een lezing rijzen er dadelijk bedenkingen.

De eerste is deze.

De Synode sprak zich in de drie punten zeer beslist uit, konstateerde, dat onderscheiden uitdrukkingen in de geschriften van de Di Danhof en Hoeksema niet wel te rijmen zijn met wat Schrift en Confessie ons te dezer zake leeren en . . . doet niet anders dan deze broeders vermanen.

Hier zou men iets anders verwacht hebben.

Wanneer hier de gewone gang gevolgd ware, zou men deze predikanten gevraagd hebben of zij deze drie punten voor hun rekening namen, waar immers afwijking daarvan een afwijking van Schrift en Belijdenis wordt genoemd. Zulk een afwijking kan niet worden geduld in een predikant.

Of, zoo men den ernst van die afwijking niet zoo zwaar meende te moeten laten wegen, had men deze broeders moeten laten beloven, dat zij hun gevoelens niet zouden propageeren.

Maar met een vermaning kan bij een afwijking van Schrift en Belijdenis moeilijk worden volstaan.

Als aan die vermaning eens geen gevolg wordt gegeven, wat dan?

De Synode liet dit onbeslist.

Zoo redeneert ieder, die alleen het kerkrecht en niet de toepassing daarvan op bijzondere omstandigheden laat spreken.

Van een vermaning kan alleen de rede zijn, wanneer iemand een waarheid eenzijdig drijft en voor een nevenstaande waarheid geen oog heeft.

Zulk een vermaning werd dan ook indertijd Mac-covius toegediend, die een exclusief supralapsarisme predikte.

En in dien zin, maar dan niet de drie punten rakende, deelde ook de Synode van Kalamazoo nog een vermaning uit.

Deze Synode toch liet ter verdediging van de predikanten Danhof en Hoeksema gelden, dat zij niet anders willen en bedoelen Gereformeerd te zijn en zij in de grondwaarheden, zooals die in onze Belijdenisschriften geformuleerd zijn, Gereformeerd zijn. Maar aan dat laatste voegden zij toe: al is het ook met een neiging tot eenzijdigheid. Met het oog op die eenzijdigheid nu vermaande zij „de broeders en de kerken in het algemeen zich te wachten voor eenzijdigheid in de voorstelling der waarheid, en zich voorzichtig, gematigd, en bescheiden uit te drukken“.

Deze vermaning was volkomen op haar plaats. Werd die vermaning in den wind geslagen, dan zou een volgende Synode haar met verduubelde kracht kunnen hernieuwen.

Maar een Synode mag niet toelaten, dat, wat zij beslist als afwijkingen van Schrift en belijdenis disqualificeert, voortwoekert en gepropageerd wordt zelfs niet tot een volgende Synode.

Nog een tweede vraag doet zich onwillekeurig aan den lezer van deze beslissingen op.

De Synode achtte het niet geraten in zake het vraagstuk der Algemeene Genade een commissie te benoemen, welke het in studie zou nemen.

Wel wordt daaraan toegevoegd: „om zoodoende te komen tot de formulering van een dogma betreffende dit stuk, dat straks in de Belijdenis zou kunnen worden opgenomen“.

Dit laatste sloeg op een instructie van de classis Muskegon.

Maar, zoo vraagt men, waarom geen commissie benoemd met een minder verstrekkend doel?

Toen er hier te lande leergeschillen te beslechten vielen, heeft men wel een commissie benoemd. Haar konklusies werden op de Synode te Utrecht aanvaard. Toch heeft men er niet aan gedacht, deze in de drie Formulieren van Eenigheid op te nemen.

Had men in Amerika geen commissie kunnen aanwijzen met een ander doel? N.l. om deze zaak riep te onderzoeken; daarover het gevoelen ook van andere kerkengroepen in te roepen; de vrucht daarvan in een levig rapport neder te leggen; dit geruimen tijd vóór een Synode te publiceren, opdat zóó de kerken en al haar leden er kennis van konden nemen en langs dien weg een communis opinio (algemeene meening) worde gevormd?

Wij hebben in ons land de gezegende resultaten van die methode gezien en genieten, zonder dat we het dikwijls weten, nog dagelijks ervan.

Hoe wil de Synode van Kalamazoo een communis opinio kweken?

Door er bij professoren en predikanten op aan te dringen het leerstuk der Algemeene Genade dieper te bestudeeren en in predikatie, lezing of geschrift daarover te spreken (letterlijk: zich de problemen nader in te denken in predikatiën, lezingen en geschriften).

In Nederland houdt misschien menig een het hart vast bij het vernemen van dit advies.

Men zou duchten, dat het opvolgen daarvan aan de rust en den vrede der kerken niet bevorderlijk zou zijn.

Als over een zeker leerstuk verschillend wordt gedacht en men liet laat aankomen op het „du choc des opinions jaillit la vérité“ (uit de botsing der meeningen springt de waarheid te voorschijn), en men als een der botsingsplaatsen ook de kansel aanwijst . . . we brachten het er in ons goede vaderland vast niet goed af.

‘t Zou een gekrakeel worden van belang.

De domine van ‘s avonds zou tegen dien van ‘s morgens vaak inspreken.

Voor Hollandsche toestanden kan die methode niet anders dan sterk ontraden worden.

Bij deze twee vragen laten we het.

Er zijn er nog een paar te stellen.

Doch deze zijn de voornaamste.

Zien we nu een volgend maal de besluiten der Synode van Kalamazoo in het licht der Amerikaansche kerkelijke toestanden.

— Predikantenruil.

Volgens het officieel verslag van de classis Haarlem staat het nu vast, dat de kerkeraad van Velsen aan zijn predikant, Dr. J. D. Boerkoel, voor anderhalf jaar verlof heeft gegeven om naar Johannesburg in Zuid-Afrika te gaan.

Zooals bekend is, zal de kerk van Velsen gedurende dien tijd gediend worden door een predikant uit Zuid-Afrika, die hier zijn studiën aan de Vrije Universiteit wil voortzetten.

Op die manier wordt het geestelijk contact tusschen de Gereformeerde Kerken in beide landen op voortreffelijke manier geoefend.

Misschien moet iemand bij de uitdrukking „geestelijk contact“ eventjes glimlachen.

Het zij hem gegund. Hij heeft niet heelmaal ongelijk.

‘t Is natuurlijk waar, dat de oefening van het „geestelijk contact“ niet het specifieke doel is van zulk een ruil.

We mogen daar gerust voor uitkomen.

De gutfigheidsreden is hier al te doorzichtig, dan dat men er uitsluitend een idealistischen schijn aan mag geven.

De Afrikaansche predikant wil graag hier studeeren en zijn Hollandsche Collega wil hem met toestemming van zijn kerkeraad gaarne daartoe de gelegenheid geven en zelf met ons broedervolk in het verre Zuiden kennis maken.

Maar, al stellen we dit voorop, valt daarmee het feit weg, dat op die manier het geestelijk contact wordt gediend?

Allerminst.

Zulk een ruil kan de banden tusschen twee kerkengroepen in verschillende landen nauwer aanhalen. Er worden nieuwe relatien geschapen. De Zuid-Afrikaansche kerken krijgen een voorlichter over en pleitbezorger voor de Gereformeerde Kerken in Nederland meer. En omgekeerd.

Daarom zal er van zoo’n ruil meer geestelijke kracht kunnen uitgaan dan van de uitvoerigste en drukste korrespondentie.

Niets gaat er boven den invloed der levende persoonlijkheid.

Wij hopen dan ook, dat deze ruil niet een op zichzelf staand verschijnsel zal blijven, maar door andere zal worden gevolgd.

Dit kan het inzicht in het internationaal karakter van de Gereformeerde belijdenis eenigszins versterken.

En dat is in onze dagen brood- en broodnodig.

Vanzelf gaan nu mijn gedachten naar Amerika. Daar ontmoette ik meer dan een dozijn studenten en predikanten, die mij hun wensch te kennen gaven aan de Vrije Universiteit den doctorstitel te verwerven.

En wie weet, hoevelen er nog zijn, maar die er mij niet over spraken?

Vast staat, dat, zoo de Heere wil, meerderen hunner hierheen zullen komen.

Enkelens reeds in den herfst van dit jaar.

Anderen, wanneer zij hun studie daar hebben voltooid of ook verruiming van financiën hebben verkregen.

Doch er zijn er ook, die meenen, dat zij nooit hun wensch zullen verkrijgen, omdat zij een zoo langdurig buitendlandsch verblijf niet geheel bekostigen kunnen.

Waarom zou ook in veel van deze gevallen geen ruil kunnen worden aangegaan?

Toen ik in Amerika was, voelde ik het zoo sterk, dat we toch eigenlijk zoo weinig van elkander wisten. En dat, niettegenstaande ik sinds jaren trouw Amerikaansche kerkelijke bladen las.

Mijn reis naar Amerika heeft mij ook in kerkelijk opzicht goed gedaan en verkwikt.

Dikwijls heb ik het gevoeld: hoe zouden we elkander meer tot zegen kunnen zijn, hoe zou ons Calvinisme zich krachtiger kunnen openbaren, indien wij wat meer met elkander in aanraking konden komen.

En wanneer nu een praktisch doel als studiereis hiertoe het middel kan zijn, waarom zouden wij het dan niet aangrijpen?

Laat ik dit eens onder de aandacht van onze jongere predikanten mogen brengen.

Gaarne wil ik daarbij mijn bemiddeling aanbieden.

Zijn er onder onze jongere predikanten, die lust hebben om Amerikaansche collega’s van dienst te zijn en die meenen, dat zij van hun kerkeraaden niet per sé een weigering te wachten hebben of die het althans willen probeeren, laten zij mij schrijven.

Dan zal ik zooveel mogelijk zorgen, dat er konnetie komt met Amerikaansche predikanten, die gaarne in Nederland hun studie willen voortzetten. Is er eenmaal konnetie, dan moet men natuurlijk verder zelf de onderhandelingen voeren, naar elkander informeerden of zij passen bij de gemeenten, die zij tijdelijk willen dienen, enz.

Dit blijft voor rekening van de betrokkenen met hun kerkeraaden en daarvoor kan ik geen verantwoordelijkheid dragen.

Maar er zijn vertrouwde personen, tot wie men zich wenden kan en met genoeg geef ik voor elk speciaal geval de adressen.

Nog iets.

Er bestaat bij sommigen een vooroordeel tegen het Amerikaansche kerkelijke leven, alsof het daar alles wat „aan den lichten kant“ is.

‘t Ik ben blij, dat uit ervaring te kunnen lozenstraffen.

Het moge gelden voor veel niet-Gereformeerde kerkelijk leven, de Gereformeerde predikanten mogen er zijn.

Ik heb daar zeer uitnemende, door en door Gereformeerde, diep ernstige predikatiën gehoord, welke voor de preeken onzer domine’s in het geheel niet behoeven onder te doen.

Maar ook daar is verscheidenheid van gaven evenals hier.

Doch het is één en dezelfde Geest.

En we hebben hier niet allen mannen van tien talenten, terwijl Amerika het enkel met mannen van vijf of zelfs twee talenten moet doen.

De Heilige Geest heeft de gaven heel anders verdeeld.

Ik zou het een voorrecht achten, wanneer door ruitingen Gereformeerde Amerika en Gereformeerde Nederland nader tot elkander konden komen en elkander sterken in kennis en liefde.

— Kerkelijke Radio.

De classis Haarlem had een commissie benoemd om te dienen van advies in zake het gebruik van de Radio ten behoeve van den Dienst des Woords en van de Evangelisatie.

Op de jongste vergadering bracht deze rapport uit.

De volgende konklusies werden aangenomen:

De vergadering, overtuigd, dat het gebruik der Radio een uitnemend middel kan zijn in den arbeid in het Koninkrijk Gods, en van beduidende betekenis kan worden met name voor den Dienst des Woords in gestichten en voor den arbeid der Evangelisatie over heel Nederland; uitsprekende, dat de Radio door al leden der gemeente nooit mag worden misbruikt om de bijwoning van den Dienst des Woords in eigen kerk te vernemen; waardeerende, wat de kerk van Bloemendaal tot heden inzake het Radio-gebruik heeft gedaan; dankbaar vernemende, dat de kerk van Bloemendaal gaarne bereid is met haar Radio-richting andere kerken te dienen; in ‘t oog houdende, dat alleen de kerk van Bloemendaal vergoeding heeft tot het uitzenden van preken; van oordeel, dat in het gebruik der Radio een belang ligt dat den kerken in het algemeen betreft; besluit:

1e. de kerk van Bloemendaal te verzoeken, haar Radio-richting zoo te vernieuwen, dat deze alle billijke eischen behoorlijk voldoet, om voor het land te dienen; en aan deze kerk voor mede en aflossing van het daarvoor noodige kapitaal, te voor de exploitatie den steun der Classis toe te zeggen tot een bedrag van 1/3 der kosten en ten hoogste f500 per jaar, mits deze kerk zich verbindt ter zake van haar Radio-richting geen besluiten te nemen, dan met goedvinden van de Classis; zulk voor een tijdperk van ten hoogste 10 jaar.

2e. aan de Part. Synode de vraag voor te leggen

of het gebruik des Woords moet worden in het gesijde regelen naar te Bloemendaal kerken de kosten er van van aanhangig

Na wat ven hebbe om ons sl konklusies

1e. Op selijke ke

2e. De komen do

3e. Ook wijze in d

4e. Indien van den l

5e. Heel Bloemenda

6e. De van hen, maken en

7e. Wij hoopt

8e. Het is

9e. Het is

10e. Het is

11e. Het is

12e. Het is

13e. Het is

14e. Het is

15e. Het is

16e. Het is

17e. Het is

18e. Het is

19e. Het is

20e. Het is

21e. Het is

22e. Het is

23e. Het is

24e. Het is

25e. Het is

26e. Het is

27e. Het is

28e. Het is

29e. Het is

30e. Het is

31e. Het is

32e. Het is

33e. Het is

34e. Het is

35e. Het is

36e. Het is

37e. Het is

38e. Het is

39e. Het is

40e. Het is

41e. Het is

42e. Het is

43e. Het is

44e. Het is

45e. Het is

46e. Het is

47e. Het is

48e. Het is

49e. Het is

50e. Het is